

Samodzielny Publiczny Szpital Wojewódzki
im. Papieża Jana Pawła II w Zamościu

Raport o sytuacji ekonomiczno-finansowej

ZAMOŚĆ, MAJ 2024

Spis treści

Wstęp	4
Część I. Opis podmiotu leczniczego	5
1. Ogólna charakterystyka	5
1.1. Informacje podstawowe	5
1.2. Status prawny (podstawa prawna działania)	5
1.3. Cel działania	5
1.4. Obszar działania	5
1.5. Rodzaj działalności leczniczej i zakres udzielanych świadczeń	6
2. Wewnętrzne warunki działania	6
2.1. Zarządzanie przez jakość	6
2.2. Stan zatrudnienia, struktura zatrudnienia i wynagrodzeń	6
2.3. Działalność medyczna	8
Część II. Analiza sytuacji ekonomiczno-finansowej za 2023 rok.	10
3. Rachunek zysków i strat	10
3.1. Przychody z działalności Szpitala w 2023 r.	10
3.2. Koszty działalności Szpitala w 2023 r.	11
4. Bilans	12
4.1. Aktywa trwałe i obrotowe	12
4.1.1. Aktywa trwałe	13
4.1.2. Aktywa obrotowe	13
4.2. Fundusz własny, zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	14
4.2.1. Fundusz własny	15
4.2.2. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	15
Część III. Prognoza sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe (2024 – 2026) wraz z opisem założeń.	17
5. Zasady przyjęte do opracowania prognozy	17
5.1. Zastosowane metody prognozy	17
6. Prognoza bilansu oraz rachunku zysków i strat	17
6.1. Prognoza rachunku zysków i strat	17
6.2. Prognoza bilansu	20
7. Analiza wskaźnikowa	25
7.1. Prognozowane wartości wskaźników ekonomicznych	25
7.2. Podsumowanie analizy wskaźnikowej	26
7.2.1. Wskaźniki zyskowności	26
7.2.2. Wskaźniki płynności	27

7.2.3. Wskaźniki efektywności	27
7.2.4. Wskaźniki zadłużenia	28
Część IV. Informacja o istotnych zdarzeniach, które mają wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową Szpitala.	28
8. Zdarzenia, które mogą wpłynąć na stan finansowy jednostki	28

Wstęp

Działając zgodnie z art. 53a ustawy o działalności leczniczej z dnia 15 kwietnia 2011 r. (tekst jednolity Dz.U. z 2022 r. poz. 633) oraz mając na uwadze oczekiwania pacjentów i sytuację epidemiologiczną południowo-wschodniej części województwa lubelskiego, a także uwarunkowania ekonomiczno-prawne, Dyrektor Samodzielnego Publicznego Szpitala Wojewódzkiego im. Papieża Jana Pawła II w Zamościu sporządza ***Raport o sytuacji ekonomiczno-finansowej Samodzielnego Publicznego Szpitala Wojewódzkiego im. Papieża Jana Pawła II w Zamościu.***

Raport sporządzony został na podstawie sprawozdania finansowego i zawiera analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej Szpitala za rok 2023, prognozę sytuacji ekonomiczno – finansowej na lata 2024-2026 oraz informację o istotnych zdarzeniach, które mają wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową Szpitala.

Część I. Opis podmiotu leczniczego

1. Ogólna charakterystyka

1.1. Informacje podstawowe

Nazwa Szpitala	Samodzielny Publiczny Szpital Wojewódzki im. Papieża Jana Pawła II w Zamościu
Adres Szpitala	ul. Aleje Jana Pawła II 10, 22-400 Zamość
Numer telefonu	Centrala 84 677 33 33, Sekretariat 84 677 33 00
Adres e-mail	szpital@szpital.zam.pl
Strona www	https://szpitaljp2.zam.pl
Nazwa podmiotu tworzącego	Samorząd Województwa Lubelskiego
Rodzaj Szpitala	Szpital wielospecjalistyczny
NIP	922-22-92-491
REGON	006050134
KRS	0000021024

1.2. Status prawny (podstawa prawna działania)

Szpital Wojewódzki jest samodzielnym publicznym zakładem opieki zdrowotnej zarejestrowanym w Rejestrze Podmiotów Wykonujących Działalność Leczniczą prowadzonym przez Wojewodę Lubelskiego pod numerem 000000002991 oraz w Krajowym Rejestrze Sądowym, rejestrze stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej pod nr 0000021024.

1.3. Cel działania

Celem Szpitala są działania służące zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu i poprawie zdrowia oraz inne działania medyczne wynikające z procesu leczenia lub przepisów odrębnych, regulujących zasady ich wykonywania.

1.4. Obszar działania

Większość pacjentów Szpitala stanowią mieszkańcy powiatu i miasta Zamość oraz powiatów tomaszowskiego, hrubieszowskiego i biłgorajskiego (obszar byłego województwa zamojskiego). Szpital przyjmuje również pacjentów z okolicznych województw, a także całego kraju oraz pacjentów zza granicy.

1.5. Rodzaj działalności leczniczej i zakres udzielanych świadczeń

Szpital prowadzi działalność leczniczą w ramach stacjonarnych i całodobowych szpitalnych świadczeń zdrowotnych oraz świadczeń ambulatoryjnych.

Szpital udziela świadczeń zdrowotnych w zakresie: ratownictwa medycznego, kardiologii, nadciśnienia tętniczego, kardiologii interwencyjnej, kardiochirurgii, onkologii, urologii, ginekologii i położnictwa, neonatologii, laryngologii, chorób wewnętrznych, audiologii, foniatrii, rehabilitacji, chirurgii ogólnej i onkologicznej, chirurgii naczyniowej, neurochirurgii, gastroenterologii, endokrynologii, diabetologii, hematologii, hepatologii, nefrologii, dializoterapii, reumatologii, okulistyki, neurologii, psychologii, geriatrii, anestezjologii i intensywnej terapii, diagnostyki, endoskopii diagnostycznej i zabiegowej, medycyny pracy, chirurgii twarzowo-szczękowej, proktologii, podstawowej opieki zdrowotnej, kardiologii dziecięcej, genetyki, pediatrii, dietetyki.

2. Wewnętrzne warunki działania

2.1. Zarządzanie przez jakość

Szpital dąży do doskonalenia efektywności i elastyczności działania w celu spełnienia wymagań, potrzeb i oczekiwań pacjentów, ich rodzin / opiekunów nie wyłączając innych klientów zewnętrznych, pamiętając także o pracownikach.

Polityka Jakości Szpitala jest zobowiązaniem pracowników do ciągłego poszerzania zakresu i doskonalenia poziomu świadczonych usług medycznych, niemedycznych oraz dydaktycznych, na podstawie zbadanych potrzeb i oczekiwań pacjentów oraz innych współpracujących i zainteresowanych stron.

Odpowiednio wdrożona i dopasowana do profilu Szpitala jakość obsługi pacjentów jest w stanie w znaczący sposób wpłynąć na efekty procesu diagnostyczno-leczniczo-pielęgnacyjnego oraz poprawę kontaktów ze wszystkimi zainteresowanymi współpracą ze Szpitalem stronami, a ostatecznie wzrost przychodów i zysków Szpitala.

Utrzymywanie i doskonalenie zintegrowanych, zewnętrznych systemów oceny jakości funkcjonowania Samodzielnego Publicznego Szpitala Wojewódzkiego im. Papieża Jana Pawła II w Zamościu wpływa na poziom jakości udzielanych świadczeń medycznych i niemedycznych, bezpieczny pobyt pacjentów, innych klientów zewnętrznych oraz warunków pracy osób zatrudnionych w Szpitalu.

2.2. Stan zatrudnienia, struktura zatrudnienia i wynagrodzeń

Zatrudnienie w ramach umowy o pracę na dzień 31.12.2023 r. wyniosło 1561 osób tj. 1.537,87 etatów. Liczba zatrudnionych w latach 2022 – 2023 utrzymuje się na podobnym poziomie. Zauważalne są niewielkie wahania w stanie zatrudnienia na poziomie 0,50% - 0,70%.

Dalsza realizacja planów rozwojowych na najbliższe lata wymusi zatrudnienie w niektórych grupach zawodowych, a mianowicie:

- trudna sytuacja kadrowa w grupie zawodowej lekarzy specjalistów powoduje konieczność pozyskania dla Szpitala lekarzy specjalistów,
- uzyskiwanie przez coraz liczniejszych pracowników wieku emerytalnego wymusza zatrudnienie w różnych grupach zawodowych w celu przygotowania kadry zastępującej pracowników przechodzących na emeryturę,
- konieczność zastępstwa za pracowników w czasie ich usprawiedliwionej absencji w pracy spowodowanej chorobą lub urlopów związanych z rodzicielstwem.

Wyszczególnienie	Rok 2022	Rok 2023	Dynamika (%)
Liczba zatrudnionych	1570	1561	-0,57
Ilość etatów	1548,13	1537,87	-0,66

Szpital realizuje politykę stałego podnoszenia kwalifikacji wszystkich pracowników. Polityka kadrowa Szpitala ukierunkowana jest na pozyskiwanie kadry o wysokim poziomie kwalifikacji zawodowych. Większość kadry medycznej posiada specjalizacje bądź jest w trakcie jej realizacji, w poszczególnych dziedzinach medycyny, zgodnie z profilem działania Szpitala.

Zgodnie z polityką kadrową Szpitala na dalsze lata działania zakłada się stałe szkolenie pracowników (specjalizacje, kursy, podnoszenie kwalifikacji w formach szkolnych), według planów szkoleń wewnętrznych i zewnętrznych.

Zakłada się dalsze szkolenie lekarzy w następujących dziedzinach: neurochirurgia, kardiologia, nefrologia, endokrynologia, onkologia kliniczna, medycyna ratunkowa, neonatologia, otolaryngologia, okulistyka, urologia, chirurgia ogólna, chirurgia onkologiczna, chirurgia naczyń, choroby wewnętrzne, anestezjologia i intensywna terapia, geriatria, radiologia i diagnostyka obrazowa, diabetologia, gastroenterologia, neurologia, położnictwo i ginekologia, rehabilitacja medyczna, kardiochirurgia i pediatria.

Ponadto, zgodnie z wprowadzeniem przez Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego w Warszawie nowych programów specjalizacji Szpital, aby mógł dalej kontynuować specjalizację dla kadry lekarskiej zobowiązany został do złożenia nowych wniosków o reakredytację na okres 5 lat. Ogólnie Szpital wnioskował o zwiększenie miejsc szkoleniowych z następujących specjalizacji tj.:

- anestezjologia i intensywna terapia,
- geriatria,
- endokrynologia,
- diabetologia,
- medycyna ratunkowa,
- otorynolaryngologia,

- położnictwo i ginekologia,
- urologia,
- chirurgia naczyniowa,
- neurochirurgia,
- chirurgia ogólna,
- choroby wewnętrzne,
- gastroenterologia.

Przeciętne zasadnicze wynagrodzenie miesięczne brutto w latach 2022 i 2023 przedstawia tabela:

Wyszczególnienie		Przeciętne zasadnicze miesięczne wynagrodzenie brutto w zł w 2022 r.	Przeciętne zasadnicze miesięczne wynagrodzenie brutto w zł w 2023 r.	Dynamika (%)
Przeciętne wynagrodzenie brutto	zasadnicze miesięczne	5593,24	6381,77	114,09

Rok po roku następuje ustawowy wzrost minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wzrost minimalnego wynagrodzenia pracowników medycznych zgodnie z ustawą z dnia 8 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych. Szpital dostosowując poziom wynagrodzeń do obowiązujących przepisów podniósł stawki wynagrodzeń w 2023 r., stąd też notowany jest wzrost przeciętnego zasadniczego wynagrodzenia o 14,09%.

2.3. Działalność medyczna

W poniższej tabeli przedstawiono główne wskaźniki charakteryzujące działalność medyczną Szpitala.

Wyszczególnienie	2022 rok	2023 rok	Dynamika % 2023/2022
Przyjęcia	28 308	32 145	113,55
Liczba osobodni	147 260	151 065	102,58
Średni czas hospitalizacji	5,43	4,95	91,26
Średnie obłożenie łóżek	75,25	77,25	102,66
Liczba łóżek ze stanowiskami dializacyjnymi	564	564	100
Liczba porad	199 924	210 864	105,47

Liczba operacji	8 594	9 758	113,54
Liczba badań radiologicznych	45 703	54 735	119,76
Liczba badań endoskopowych	5 814	7 515	129,26
Liczba badań laboratoryjnych	775 847	887 781	114,43

Rok 2023 jest kolejnym rokiem po okresie pandemii COVID-19, w którym obserwujemy rekordowe zwiększenie ilości zrealizowanych świadczeń. Liczba hospitalizowanych pacjentów przyjętych w roku 2023 wyniosła 32.145 osób, co stanowi wzrost o 13,55% w stosunku do roku ubiegłego.

Łączna liczba osobodni w roku 2023 wyniosła 151.065 i wzrosła w stosunku do roku 2022 o 2,58%. Wzrost tego wskaźnika wynika z większej ilości świadczeń udzielonych w oddziałach zabiegowych, głównie chirurgii, laryngologii, urologii a także świadczeń z zakresu udarów mózgu wykonanych w oddziale neurologii.

Średni czas hospitalizacji w roku 2023 zmniejszył się o ponad 8,74% w stosunku do roku ubiegłego, co wskazuje na efektywniejsze wykorzystanie zasobów Szpitala. Średni pobyt chorego znacznie skrócił się w usługach związanych z leczeniem zawału serca i udaru mózgu, głównie na oddziale kardiologii, kardiochirurgii i neurologii.

W skali całego szpitala wykorzystanie łóżek w 2023 r. wyniosło 77,25%. Niskie obłożenie łóżek charakteryzuje Oddział Ginekologiczno-Położniczy i Patologii Ciąży, a także Oddział Neonatologii ze względu na niski wskaźnik urodzeń notowany w Polsce. Według opublikowanych danych Głównego Urzędu Statystycznego w roku 2022 liczba urodzeń spadła o 8% w stosunku do roku 2021, a w roku 2023 odnotowano jeszcze większy spadek urodzeń tj. o 11% w stosunku do roku 2022. W naszym Szpitalu w 2023 roku ilość porodów w stosunku do roku 2022 spadła o 14%. W pozostałych oddziałach w roku 2023 widoczny jest sukcesywny wzrost obłożenia łóżek.

W roku 2023 widoczne jest zwiększenie liczby udzielanych porad o 5,47% w porównaniu do roku 2022. Największą ilość świadczeń tj. 42 tysiące wykonano w poradni kardiologicznej, znaczny wzrost liczby porad wystąpił w poradni neurologicznej i onkologicznej.

W roku ubiegłym liczba wykonanych operacji wzrosła o ponad 13,54%, jednocześnie wystąpił rekordowy wzrost, tj. o 29,26%, wykonanych badań endoskopowych, wzrosła również o 19,76% ilość wykonanych badań radiologicznych a o 14,43% ilość badań laboratoryjnych.

W ostatnim roku rozszerzyliśmy działalność Szpitala o poradnię chirurgii onkologicznej, poradnię okulistyki dziecięcej, 6 programów lekowych i program pilotażowy – dobry posiłek w szpitalu.

Część II. Analiza sytuacji ekonomiczno-finansowej za 2023 rok.

3. Rachunek zysków i strat

3.1. Przychody z działalności Szpitala w 2023 r.

Struktura przychodów w układzie rachunku zysków i strat w 2023 r. kształtowała się w sposób przedstawiony w poniższej tabeli:

Pozycja rachunku	Wyszczególnienie	Kwota za rok		Udział %	Dynamika %
		2022	2023		
A.	Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi,	323 804 574,21	429 564 943,04	98,02%	132,66%
I.	Przychody netto ze sprzedaży produktów	322 782 082,44	427 789 445,66	97,62%	132,53%
	Zmiana stanu produktów	154 517,62	561 796,74	0,13%	36,36%
IV.	Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	867 974,15	1 213 700,64	0,28%	139,83%
D.	Pozostałe przychody operacyjne	8 031 085,14	7 787 503,07	1,78%	96,97%
I.	Zysk z tytułu rozchodu niefinansowych aktywów trwałych	30 150,18	0,00	0,00%	0,00%
II.	Dotacje	5 986 160,85	6 537 467,17	1,49%	109,21%
IV.	Inne przychody operacyjne	2 014 774,11	1 250 035,90	0,29%	62,04%
G.	Przychody finansowe	679 708,69	884 179,50	0,20%	130,08%
II.	Odsetki	679 708,69	884 179,50	0,20%	130,08%
	RAZEM PRZYCHODY	332 515 368,04	438 236 625,61	100,00%	131,79%

Struktura przychodów z działalności podstawowej według rodzajów działalności jest następująca:

Przychody netto ze sprzedaży	Wysokość za 2022 rok	Wysokość za 2023 rok	Udział %	Dynamika
Przychody ze sprzedaży produktów	322 782 082,44	427 789 445,66	99,59%	132,53
Usługi medyczne	309 472 977,22	411 832 628,47	95,87%	133,08
Usługi niemedyczne	7 645 405,45	9 163 482,48	2,13%	119,86
Usługi spalania odpadów	449 397,89	409 075,02	0,10%	91,03
Dotacje na rezydentury, staże, szkolenia	5 214 301,88	6 384 259,69	1,49%	122,44
Zmiana stanu produktów	154 517,62	561 796,74	0,13%	363,58
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	867 974,15	1 213 700,64	0,28%	139,83
Sprzedaż towarów	859 319,15	1 191 049,25	0,28%	138,60
Sprzedaż materiałów	8 655,00	22 651,39	0,01%	261,71
Razem przychody netto ze sprzedaży	323 804 574,21	429 564 943,04	100,00%	132,66

Przychody uzyskane w roku 2023 wzrosły w stosunku do roku ubiegłego o 31,79 %, co odpowiada kwocie 105.721.257,57 zł. Największy udział w wartości przychodów mają usługi wykonywane w ramach działalności operacyjnej, których wskaźnik udziału stanowi 98,02% przychodów.

Przychody z tytułu wykonywania świadczeń opieki zdrowotnej wzrosły w stosunku do roku ubiegłego o 33,08% i stanowiły 95,87% przychodów netto ze sprzedaży. Głównym odbiorcą usług wykonywanych przez Szpital jest Narodowy Fundusz Zdrowia i poziom finansowania przez NFZ świadczeń zdrowotnych wykonywanych przez Szpital kształtuje wielkość przychodów w okresie sprawozdawczym. Stanowią one 95,39% przychodów netto ze sprzedaży. Wpływ na ten wskaźnik w roku 2023 miał przede wszystkim wzrost ilości wykonywanych świadczeń zdrowotnych opisany w punkcie 2.3. oraz wzrost wyceny punktowej zakontraktowanych świadczeń. Umowy kontraktowe zawarte z NFZ na 2023 rok zostały wykonane w 107,47%.

Inne przychody niemedyczne jakie uzyskuje Szpital na podstawie zawartych umów z kontrahentami zewnętrznymi stanowią niewielki udział w uzyskiwanych przychodach z działalności statutowej, aczkolwiek ich wartość wzrosła o 19,86% w stosunku do roku ubiegłego.

Pozostałe przychody operacyjne uzyskane w 2023 roku pozostają na podobnym poziomie jak w roku 2022. Niewielki spadek o 3,03% wynika z braku rekompensat funkcjonujących w roku ubiegłym.

Przychody finansowe z tytułu odsetek zostały osiągnięte w wysokości 884.179,50 zł i przekraczają wartości uzyskane z tego tytułu w roku 2022 o 30,08%. Odsetki uzyskane zostały z tytułu przeterminowanych należności od kontrahentów oraz z oprocentowania środków na rachunkach bankowych.

3.2. Koszty działalności Szpitala w 2023 r.

Struktura kosztów w układzie rachunku zysków i strat w 2023 r. kształtowała się w sposób przedstawiony w poniższej tabeli:

Pozycja rachunku	Wyszczególnienie	Kwota za rok		Udział %	Dynamika %
		2022	2023		
B.	Koszty działalności operacyjnej	318 140 362,85	388 087 424,81	96,89	121,99
I.	Amortyzacja	8 955 106,05	10 864 066,53	2,71	121,32
II.	Zużycie materiałów i energii	85 971 838,93	108 399 073,59	27,06	126,09
III.	Usługi obce	38 258 707,37	57 780 833,43	14,43	151,03
IV.	Podatki i opłaty	1 933 815,35	2 119 332,72	0,53	109,59
V.	Wynagrodzenia	151 956 423,62	173 215 586,32	43,25	113,99
VI.	Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	29 534 334,92	34 058 747,11	8,50	115,32
VII.	Pozostałe koszty rodzajowe	884 940,04	709 049,12	0,18	80,12
VIII.	Wartość sprzedanych towarów i materiałów	645 196,57	940 735,99	0,23	145,81

E.	Pozostałe koszty operacyjne	1 376 801,11	5 850 646,71	1,46	424,94
I.	Strata z tytułu rozchodu niefinansowych aktywów trwałych	0,00	82 878,76	0,02	
II.	Aktualizacja wartości aktywów	22 917,55	4 020 362,40	1,00	17542,72
III.	Inne koszty operacyjne	1 353 883,56	1 747 405,55	0,44	129,07
H.	H. Koszty finansowe	6 895 656,50	6 253 962,58	1,56	90,69
I.	Odsetki,	6 895 656,50	6 253 962,58	1,56	90,69
J.	Podatek dochodowy	310 480,00	349 620,00	0,09	112,61
	RAZEM KOSZTY	326 723 300,46	400 541 654,10	100,00	122,59

W roku 2023 koszty poniesione przez Szpital wzrosły w stosunku do roku ubiegłego o 22,59% ze względu na większą ilość wykonywanych świadczeń medycznych niż w roku 2022 oraz ze względu na wysoki wskaźnik wzrostu cen wynoszący w 2023 11,40%.

Największy wpływ na wzrost poziomu kosztów operacyjnych miała wartość zużytych materiałów i energii, która wyniosła 108.399.073,59 zł i wzrosła o 26,09% w stosunku do roku 2022 oraz usług obcych, które osiągnęły wartość 57.780.833,43 zł i osiągnęły wartość wyższą o 51,03% w stosunku do roku 2022. Poziom poniesionych kosztów materiałów i energii oraz usług obcych stanowiących koszty bezpośrednie, nierozdzielnie związany jest z poziomem uzyskiwanych przychodów. Koszty wynagrodzeń wraz z pochodnymi zostały poniesione w 2023 roku w wysokości 207.274.333,43 zł i wzrosły o 14,21% w stosunku do tego rodzaju kosztów poniesionych w roku poprzednim. Wzrost ten jest skutkiem wdrożenia w Szpitalu zapisów ustawy o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników podmiotów leczniczych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2139) oraz regulaminu wynagradzania obowiązującego w Szpitalu.

Pozostałe koszty operacyjne poniesione w wysokości 5.850.646,71 zł wzrosły w stosunku do roku 2022 ze względu na utworzenie odpisów aktualizujących stan należności w wysokości 4.020.362,40 zł. W zależności od wyników toczących się postępowań sądowych odpisy te zostaną rozwiązane w oparciu o zasądzone wyroki.

Koszty finansowe poniesione w roku 2023 w wysokości 6.253.962,58 zł stanowiły 90,69% kosztów poniesionych w roku ubiegłym. Na wysokość tego wskaźnika ma wpływ spadek zadłużenia, spadek stawki WIBOR 1M oraz konwersja pożyczki na niskooprocentowany kredyt.

4. Bilans

4.1. Aktywa trwałe i obrotowe

Aktywa Szpitala na dzień 31 grudnia 2023 r. osiągnęły wartość **241.108.149,43 zł** i składały się z:

- aktywów trwałych wartości 152.373.828,43 zł, stanowiących 63,20 % aktywów,
- aktywów obrotowych wartości 88.734.321,00 zł, stanowiących 36,80% majątku.

4.1.1. Aktywa trwałe

Majątek trwały którym Szpital dysponował według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. przedstawia tabela:

Pozycja bilansu	Wyszczególnienie	Stan na		Udział % w aktywach razem	Dynamika %
		31 grudnia 2022	31 grudnia 2023		
A.	Aktywa trwałe	141 423 834,97	152 373 828,43	63,20%	107,74
I.	Wartości niematerialne i prawne	1 317 290,98	985 323,39	0,41%	74,80
3.	Inne wartości niematerialne i prawne	1 317 290,98	985 323,39	0,41%	74,80
II.	Rzeczowe aktywa trwałe	140 077 404,89	151 388 505,04	62,79%	108,07
1.	Środki trwałe	137 167 016,38	146 753 443,84	60,87%	106,99
	a) grunty	931 052,61	931 052,61	0,39%	100,00
	b) budynki, lokale, prawa do lokali i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	89 731 182,15	88 186 787,49	36,58%	98,28
	c) urządzenia tech. i maszyny	3 224 045,40	5 787 531,26	2,40%	179,51
	d) środki transportu	318 033,40	285 689,20	0,12%	89,83
	e) inne środki trwałe	42 962 702,82	51 562 383,28	21,39%	120,02
2.	Środki trwałe w budowie	2 910 388,51	4 635 061,20	1,92%	159,26
V.	Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	29 139,10	0,00	0,00%	0,00
2.	Inne rozliczenia międzyokresowe	29 139,10	0,00	0,00%	0,00
	Aktywa razem	210 672 819,50	241 108 149,43	100,00%	114,45

Wartość netto aktywów trwałych na dzień 31.12.2023 r. wzrosła o 7,74% w stosunku do roku ubiegłego w wyniku realizacji założonego Planu inwestycyjnego. Nabyte w 2023 środki trwałe stanowiły wartość 20.201,405,16 zł, natomiast nakłady poniesione w roku na realizację projektów inwestycyjnych wyniosły 4.395.536,70 zł. Nakłady sfinansowane w formie bezzwrotnych środków stanowiły 56,76%, przyjęte darowizny – 20,09%, natomiast środki własne – 23,15% nakładów inwestycyjnych.

4.1.2. Aktywa obrotowe

Majątek obrotowy posiadany przez Szpital według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. przedstawia tabela:

Pozycja bilansu	Wyszczególnienie	Stan na		Udział % w aktywach razem	Dynamika %
		31 grudnia 2022	31 grudnia 2023		
B.	Aktywa obrotowe	69 248 984,53	88 734 321,00	36,80	128,14
I.	Zapasy	11 163 362,92	11 763 922,74	4,88	105,38
1.	Materiały	11 024 987,68	11 536 418,43	4,78	104,64
4.	Towary	138 375,24	227 504,31	0,09	164,41
II.	Należności krótkoterminowe	27 954 693,92	61 035 239,30	25,31	218,34
3.	Należności od pozostałych jednostek	27 954 693,92	61 035 239,30	25,31	218,34

	a) z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:	25 886 640,13	58 579 843,42	24,30	226,29
	- do 12 miesięcy	25 886 640,13	58 579 843,42	24,30	226,29
	b) z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpie. społ. i zdrow. oraz innych tytułów publicznoprawnych	2 961,37	7 672,77	0,00	259,10
	c) inne	2 065 092,42	2 447 723,11	1,02	118,53
III.	Inwestycje krótkoterminowe	29 429 890,57	15 366 612,79	6,37	52,21
1.	Krótkoterminowe aktywa finansowe	29 429 890,57	15 366 612,79	6,37	52,21
	c) środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	29 429 890,57	15 366 612,79	6,37	52,21
IV.	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	701 037,12	568 546,17	0,24	81,10
	Aktywa razem	210 672 819,50	241 108 149,43	100,00	114,45

Aktywa obrotowe podobnie jak aktywa trwałe powiększyły swoją wartość w stosunku do roku ubiegłego o 28,14% i wyniosły na dzień 31.12.2023 r. 88.734.321,00 zł.

Wartość zapasów na dzień 31.12.2023 r. wyniosła 11.763.922,74 zł i utrzymuje się na podobnym poziomie jak w roku ubiegłym, z lekkim wzrostem o 5,38%. Zapasy utrzymywane są na poziomie koniecznym do zabezpieczenia wykonywania zakontraktowanych świadczeń zdrowotnych i stanowią 4,88% wartości aktywów.

Należności krótkoterminowe stanowiły na dzień 31.12.2023 r. 25,31% wartości aktywów i wzrosły o 118,34% w stosunku do roku ubiegłego ze względu na wzrost wartości wykonanych w 2023 roku świadczeń Nielimitowanych i wyodrębnionych oraz nieuregulowanie ich przez LOW NFZ do dnia 31.12.2023 r. Po przyjęciu i rozliczeniu tych usług przez NFZ płatności dokonane zostały w 2024 roku.

Należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług na koniec 2022 są niższe w porównaniu do innych lat ze względu na zaliczkową spłatę do dnia 31.12.2022 r. należnych za 2022 płatności od NFZ. Sytuacja ta również wpływa na wartości wskaźników roku 2023.

Z tego samego powodu spadła wartość inwestycji krótkoterminowych o 47,79% do poziomu 15.366.612,79 zł. Inwestycje krótkoterminowe występujące na dzień 31 grudnia 2023 r. składały się ze środków pieniężnych w kasie i na rachunkach bankowych.

Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe stanowiące 0,24% aktywów dotyczyły kosztów ubezpieczeń, remontów, prenumerat obciążających lata następne.

4.2. Fundusz własny, zobowiązania i rezerwy na zobowiązania

Pasywa Szpitala na dzień 31 grudnia 2023 r. osiągnęły wartość **241.108.149,43 zł** i składały się z:

- kapitału (funduszu) własnego wartości 35.495.458,59 zł, stanowiącego 14,72 % pasywów,

- zobowiązań i rezerw na zobowiązania wartości 205.612.690,84 zł, stanowiących 85,28% pasywów.

4.2.1. Fundusz własny

Według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. Szpital dysponował kapitałem własnym przedstawionym w tabeli:

Pozycja bilansu	Wyszczególnienie	Stan na		Udział % w pasywach razem	Dynamika %
		31.12.2022	31.12.2023		
A.	Kapitał (fundusz) własny	-2 199 512,92	35 495 458,59	14,72	-1613,79
I.	Kapitał (fundusz) podstawowy	91 032 843,89	91 032 843,89	37,76	100,00
V.	Zysk (strata) z lat ubiegłych	-99 024 424,39	-93 232 356,81	-38,67	94,15
VI.	Zysk (strata) netto	5 792 067,58	37 694 971,51	15,63	650,80
	Pasywa razem	210 672 819,50	241 108 149,43	100,00	114,45

Źródłem finansowania majątku Szpitala jest kapitał podstawowy (fundusz założycielski) stanowiący w 100 % własność Samorządu Województwa Lubelskiego. Corocznie wypracowany zysk przeznaczany jest na pokrycie strat z lat ubiegłych. W roku 2023 kapitał własny osiągnął wartość dodatnią dzięki istotnemu zyskowi netto wypracowanemu przez Szpital w roku 2023, co znacznie poprawiło sytuację finansową Szpitala.

4.2.2. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania

Na dzień 31 grudnia 2023 r. Szpital posiadał zobowiązania i rezerwy przedstawione w tabeli:

Pozycja bilansu	Wyszczególnienie	Stan na		Udział % w pasywach razem	Dynamika %
		31.12.2022	31.12.2023		
B.	Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	212 872 332,42	205 612 690,84	85,28	96,59
I.	Rezerwy na zobowiązania	1 681 071,15	1 119 274,41	0,46	66,58
2.	Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	1 681 071,15	1 119 274,41	0,46	66,58
	- długoterminowa	1 440 722,39	888 611,97	0,37	61,68
	- krótkoterminowa	240 348,76	230 662,44	0,10	95,97
II.	Zobowiązania długoterminowe	51 479 512,37	45 177 091,86	18,74	87,76
3.	Wobec pozostałych jednostek	51 479 512,37	45 177 091,86	18,74	87,76
	a) kredyty i pożyczki	51 479 512,37	45 177 091,86	18,74	87,76
	e) inne	0,00	0,00	0,00	
III.	Zobowiązania krótkoterminowe	81 716 994,02	70 438 694,69	29,21	86,20
3.	Zobowiązania wobec pozostałych jednostek	78 568 917,85	66 616 862,22	27,63	84,79
	a) kredyty i pożyczki	5 781 124,21	6 154 272,36	2,55	106,45
	d) z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	46 338 138,01	33 596 796,85	13,93	72,50

	- do 12 miesięcy	46 338 138,01	33 596 796,85	13,93	72,50
	f) zobowiązania wekslowe	2 906 500,00	0,00	0,00	0,00
	g) z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń	11 895 979,80	14 034 244,22	5,82	117,97
	h) z tytułu wynagrodzeń	9 730 890,06	11 081 331,07	4,60	113,88
	i) inne	1 916 285,77	1 750 217,72	0,73	91,33
4.	Fundusze specjalne	3 148 076,17	3 821 832,47	1,59	121,40
IV.	Rozliczenia międzyokresowe	77 994 754,88	88 877 629,88	36,86	113,95
2.	Inne rozliczenia międzyokresowe	77 994 754,88	88 877 629,88	36,86	113,95
	- długoterminowe	71 038 655,55	80 877 394,58	33,54	113,85
	- krótkoterminowe	6 956 099,33	8 000 235,30	3,32	115,01
	Pasywa razem	210 672 819,50	241 108 149,43	100,00	114,45

Wartość zobowiązań i rezerw na zobowiązania wyniosła 205.612.690,84 zł i zmniejszyła się o 3,41% w stosunku do analogicznych pozycji roku ubiegłego, a stanowi 85,28% wartości pasywów.

Wysokość zobowiązań jest ściśle związana z wysokością niezapłaconych przez NFZ należności z tytułu świadczeń zdrowotnych wykonanych w stanach nagłych, nieprzyjętych do rozliczenia w ramach zawartych umów ze względu na obowiązujące limity oraz jest przyczyną ponoszonych w latach ubiegłych strat finansowych sfinansowanych kredytami.

Zobowiązania długoterminowe zmniejszyły się o 12,24% na skutek bieżących spłat zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek. Zaciągnięte kredyty i pożyczki przeznaczone zostały na spłatę zobowiązań powstałych głównie w wyniku niepełnego sfinansowania wykonanych świadczeń zdrowotnych w latach ubiegłych, których wartość niepokryta na dzień 31.12.2024 roku wynosi 93.232.356,81 zł. Kredyty długoterminowe zostały zaciągnięte w instytucjach publicznych, posiadają preferencyjne oprocentowanie i stanowią stabilne źródło finansowania zewnętrznego.

Zobowiązania krótkoterminowe 31 grudnia 2023 roku wyniosły 70.438.694,69 zł i spadły o 13,80% w stosunku do roku 2022.

Istotny spadek zobowiązań z tytułu dostaw i usług o 27,50% wynika ze spłaty zobowiązań zaległych w ciągu 2023 z nadwyżek finansowych wypracowywanych przez Szpital. W większości zobowiązania te na dzień 31.12.2023 r. stanowią zobowiązania bieżące i niewymagalne. Odzwierciedlają bieżące zapotrzebowanie na materiały i sprzęt medyczny dla wykonywanego poziomu świadczeń opieki zdrowotnej.

Łączna wartość zobowiązań publicznoprawnych oraz zobowiązań z tytułu wynagrodzeń stanowi 10,42% wartości pasywów i wynika z bieżących rozliczeń wobec ZUS, Urzędu Skarbowego oraz pracowników. Ich przyrost o 16,13% wynika ze wzrostu wynagrodzeń pracowników w stosunku do roku ubiegłego zgodnie z zapisami ustawy o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników podmiotów leczniczych.

Inne zobowiązania w kwocie 1.750.217,72 zł wynikają z bieżących potrąceń z list płac, ze składek ubezpieczeniowych oraz z wpłaconych wadium i stanowią 0,73% wartości pasywów.

Wartość funduszy specjalnych stanowi Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych. Stan ZFŚS na koniec 2023 roku wynoszący 3.821.832,47 zł wynika z realizacji obowiązującego w Szpitalu postanowień Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, a wzrost o 21,40% wynika z większych odpisów podstawowych dokonanych od lipca 2023 roku.

Rozliczenia międzyokresowe stanowiące 36,86% pasywów odzwierciedlają bezzwrotne źródła finansowania aktywów trwałych Szpitala i odpowiadają niezamortyzowanej wartości początkowej środków trwałych, które sfinansowane zostały dotacjami lub przyjęte zostały z darowizn.

Część III. Prognoza sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe (2024 – 2026) wraz z opisem założeń.

5. Zasady przyjęte do opracowania prognozy

5.1. Zastosowane metody prognozy

Do sporządzenia prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej na lata 2024 – 2026 wykorzystane zostały poniżej wymienione metody oparte o zasadę ostrożności oznaczającą rozważne i obiektywne dokonywanie szacunków.

1. metoda polegająca na oparciu o przewidywane wielkości sprzedaży, kosztów, z uwzględnieniem przewidywanych zmian organizacyjnych, technologicznych, w wynagrodzeniach itp. Każdą z kategorii prognozowano oddzielnie, uwzględniając zarówno relacje ukształtowane w przeszłości, jak również przewidywane zmiany.
2. metoda określana mianem „metody procentu od sprzedaży”, w której punktem wyjścia jest prognoza sprzedaży, a następne działania opierają się na założeniu, że relacje pomiędzy poszczególnymi elementami bilansu oraz rachunku zysków i strat, a wielkością sprzedaży będą stałe w okresie prognozy i oparte na danych historycznych.

6. Prognoza bilansu oraz rachunku zysków i strat

Sytuację ekonomiczno-finansową Samodzielnego Publicznego Szpitala Wojewódzkiego im Papieża Jana Pawła II w Zamościu w okresie od 2024 r. do 2026 r. przedstawia prognozowany rachunek zysków i strat oraz bilans.

6.1. Prognoza rachunku zysków i strat

Prognoza na rok **2024** została oparta na przewidywanych danych ekonomiczno - finansowych ujętych w planie rzeczowo-finansowym oraz planie inwestycyjnym na rok 2024, w którym przyjęto następujące założenia:

Rachunek zysków i strat

1. Przychody operacyjne oszacowano na podstawie planowanego przychodu na 2023 r. powiększonego o przewidywany wskaźnik wzrostu cen towarów i usług przyjęty przez Radę Ministrów w Założeniach Projektu Budżetu Państwa na rok 2024 w wysokości **6,6%**.

2. Koszty wynagrodzeń i kontraktów zaplanowano na podstawie wskaźnika wzrostu przeciętnego wynagrodzenia brutto przyjętego przez Radę Ministrów w Założeniach Projektu Budżetu Państwa na rok 2024 w wysokości **9,7%**.
3. Koszty operacyjne zostały zaplanowane przy założeniu wzrostu cen towarów i usług o **6,6%** wg Założeń Projektu Budżetu Państwa na 2024 rok.
4. Kalkulację przychodów i kosztów finansowych oparto na założeniu stabilizacji stóp procentowych w roku 2024.
5. Wartość aktywów trwałych oraz umorzeń ustalona została na podstawie danych ewidencyjnych wynikających z ewidencji środków trwałych oraz powiększona została o nakłady, które zaplanowane są na 2024 rok z uwzględnieniem dofinansowania zaplanowanego do pozyskania.
6. Kwota pozostałych aktywów trwałych oszacowana została z uwzględnieniem wzrostu wynikającego z realizacji innych inwestycji, które zgodnie z planem inwestycyjnym będą realizowane na podstawie ustalonych priorytetów.
7. Koszty amortyzacji i odpisów z rozliczeń międzyokresowych kosztów zaplanowana na podstawie danych wynikających z ewidencji środków trwałych skorygowanych o przyznane dofinansowanie na rok 2024.
8. Koszty ubezpieczeń określone na podstawie posiadanych polis

Zastosowane metody prognozy w latach 2025-2026

Prognoza na lata 2025-2026 oparta została na wskaźnikach makroekonomicznych przyjętego przez rząd Wieloletniego Planu Finansowego Państwa na lata 2024-2027. Przyjęty "Wieloletni Plan Finansowy Państwa na lata 2024-2027" (WPFP) przewiduje m.in. wzrost PKB w 2024 roku na poziomie 3,1 % wobec 3 % prognozowanych w 2024 roku. Według WPFP wzrost przyspieszy do 3,7% w 2025 r., a następnie spowolni do 3,4 % w 2026 r. i do 3 % w 2027 r.

Dokument ten prognozuje średnioroczną inflację w 2025 r. na poziomie 4,1%, a w 2026 r. 3,3%. Zgodnie z prognozą opracowaną w dokumencie WPFP w 2025 r. wynagrodzenia wzrosną o 7,1%, czyli o 3 pkt procentowych powyżej prognozowanej inflacji.

Ponadto WPFP prognozuje wzrost nakładów na finansowanie ochrony zdrowia z 6,0% PKB w roku 2023 do 6,2% w 2024 r., 6,5% w 2025 r. oraz 6,8% w 2026 r. Sukcesywny przewidywany wzrost nakładów na służbę zdrowia znajduje swoje odzwierciedlenie w prognozie przychodów w latach 2024-2026.

W prognozie przyjęto następujące wskaźniki wzrostu dla pozycji przychodów oraz kosztów w stosunku do planu na 2024 rok:

- w roku 2025 – 4,10%.
- w roku 2026 – 3,3 %

Rachunek zysków i strat

1. W prognozie przychodów przyjęte zostało zapotrzebowanie społeczne na procedury ratujące życie i zdrowie, zdolności Szpitala do wykonywania usług

zdrowotnych, a także wzrost wartości nakładów na służbę zdrowia skorygowane o prognozowane wskaźniki wzrostu cen.

2. Pozostałe przychody operacyjne uzyskane z rozliczeń międzyokresowych dotacji na zakupy sprzętu i na realizację inwestycji wykazane zostały w wysokości proporcjonalnej do amortyzacji majątku sfinansowanego dotacjami na podstawie ewidencji środków trwałych.

Zakłada się otrzymanie dofinansowania dla przyjętego wzrostu stanu aktywów trwałych oraz uwzględnienie przypadającego wzrostu dotacji w odpisach.

Inne pozycje pozostałych przychodów operacyjnych zostały prognozowane oddzielnie, uwzględniając zarówno relacje ukształtowane w przeszłości, jak również przewidywane zmiany.

3. Prognoza przychodów finansowych opracowana została na podstawie wysokości prognozowanej wielkości środków pieniężnych przechowywanych na oprocentowanych rachunkach bankowych oraz stabilizacji stopy referencyjnej NBP.
4. Prognoza kosztów operacyjnych oszacowana została na podstawie wskaźników wzrostu podanych we wstępie podrozdziału, z wyjątkiem kosztów amortyzacji, które wynikają z planów umorzeń sporządzanych zgodnie z zasadami opisanymi w polityce rachunkowości na podstawie ewidencji środków trwałych z uwzględnieniem przyrostu wartości aktywów trwałych.
5. Prognoza kosztów osobowych w roku 2026 opiera się na wskaźniku opublikowanym w WFPF wynoszącym 7,10%, natomiast w roku 2027 prognozujemy wzrost kosztów osobowych na poziomie 6,30%.
6. Koszty finansowe są prognozowane na podstawie posiadanych umów i harmonogramów spłat kapitałów obcych oraz założeniu przedterminowej spłaty zobowiązań kredytowych z nadwyżek finansowych. Zakłada się stabilizację stawki WIBOR 1M na poziomie niższym niż 6%.

Na podstawie przyjętych założeń sporządzona została następująca prognoza rachunku zysków i strat:

	RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	Plan finansowy rok 2024	Plan finansowy rok 2025	Plan finansowy rok 2026
A.	Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi, w tym:	450 047 745,59	472 999 703,17	495 608 693,38
I.	Przychody netto ze sprzedaży produktów	448 230 252,11	470 607 692,45	493 137 746,30
II.	Zmiana stanu produktów (zwiększenie-wartość dodatnia, zmniejszenie-wartość ujemna)	542 095,55	564 321,47	582 944,08
III.	Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki			
IV.	Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	1 275 397,93	1 827 689,25	1 888 003,00
B.	Koszty działalności operacyjnej	431 771 380,87	457 554 483,46	480 605 013,63
I.	Amortyzacja	11 467 673,79	13 132 042,70	14 141 424,63
II.	Zużycie materiałów i energii	122 977 719,20	128 019 805,69	132 244 459,28
III.	Usługi obce	63 653 825,62	66 263 632,47	68 450 332,34
IV.	Podatki i opłaty	2 319 572,22	2 414 674,68	2 494 358,94

V.	Wynagrodzenia	191 974 343,37	205 604 521,75	218 557 606,62
VI.	Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	37 568 379,75	40 235 734,71	42 770 586,00
	- emerytalne	17 096 447,20	18 310 294,95	19 463 843,53
VII.	Pozostałe koszty rodzajowe	754 826,33	785 774,21	811 704,76
VIII.	Wartość sprzedanych towarów i materiałów	1 055 040,59	1 098 297,25	1 134 541,06
C.	Zysk (strata) ze sprzedaży (A-B)	18 276 364,72	15 445 219,71	15 003 679,75
D.	Pozostałe przychody operacyjne	8 172 792,68	9 702 691,66	11 382 708,26
I.	Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	0,00		
II.	Dotacje	7 022 907,92	7 742 529,71	9 434 780,39
III.	Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych			
IV.	Inne przychody operacyjne	1 149 884,76	1 960 161,95	1 947 927,87
E.	Pozostałe koszty operacyjne	1 424 275,27	760 729,36	785 833,43
I.	Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	0,00		
II.	Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	213 200,00		
III.	Inne koszty operacyjne	1 211 075,27	760 729,36	785 833,43
F.	Zysk (strata) na działalności operacyjnej (C+D-E)	25 024 882,13	24 387 182,01	25 600 554,58
G.	Przychody finansowe	973 907,30	1 113 400,00	1 157 936,00
I.	Dywidendy i udziały w zyskach, w tym:			
II.	Odsetki, w tym:	973 907,30	1 113 400,00	1 157 936,00
III.	Zysk z tytułu rozchodu aktywów finansowych, w tym:			
IV.	Aktualizacja wartości aktywów finansowych			
V.	Inne			
H.	H. Koszty finansowe	4 995 435,30	2 840 037,13	2 387 922,40
I.	Odsetki, w tym:	4 995 435,30	2 840 037,13	2 387 922,40
II.	Strata z tytułu rozchodu aktywów finansowych			
III.	Aktualizacja wartości inwestycji			
IV.	Inne			
I.	Zysk (strata) brutto (F+G-H)	21 003 354,13	22 660 544,88	24 370 568,18
J.	Podatek dochodowy	354 971,82	369 525,66	381 720,01
K.	Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)			
L.	Zysk (strata) netto (I-J-K)	20 648 382,31	22 291 019,22	23 988 848,17

Planuje się, że w okresie objętym prognozą wynik finansowy z tytułu prowadzonej działalności będzie osiągał wartości dodatnie. Przewiduje się wzrost wartości nominalnej przychodów z tytułu usług świadczonych na rzecz płatnika publicznego oraz odbiorców z zewnątrz na podstawie przyjętych założeń. Tym samym przewiduje się również wzrost kosztów prowadzenia działalności gospodarczej. W kosztach finansowych uwzględnione zostały odsetki z tytułu korzystania z obcych kapitałów.

6.2. Prognoza bilansu

Do prognozy na rok 2024 przyjęto następujące założenia:

1. Wartość aktywów trwałych oraz umorzeń ustalona została na podstawie danych ewidencyjnych wynikających z ewidencji środków trwałych oraz powiększona została o nakłady przewidywane do poniesienia w roku 2024 i ujęte w planie inwestycyjnym na rok 2024 na realizację zadań inwestycyjnych.

2. Kwota oszacowanych zapasów odpowiada wielkościom niezbędnym do zabezpieczenia świadczeń zdrowotnych.
3. Kapitał (fundusz) podstawowy pozostanie w niezmienniej wysokości.
4. Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek oszacowano w oparciu o posiadane harmonogramy spłat.
5. Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń i pochodnych powiększone zostały o 9,7 % na podstawie wskaźnika wzrostu przeciętnego wynagrodzenia brutto przyjętego przez Radę Ministrów w Założeniach Projektu Budżetu Państwa na rok 2024.
6. Należności powiększone o wskaźnik 6,6% odpowiadający wzrostowi inflacji zgodny ze wskaźnikiem wynikającym ze wzrostu przychodów.
7. Środki pieniężne na rachunku odpowiadające wielkości potrzebnej na zabezpieczenie płatności dokonywanych w styczniu kolejnego roku, z uwzględnieniem wpływu dodatkowych środków z końcowego rozliczenia z NFZ.
8. Zobowiązania oszacowane w kwocie odpowiadającej wysokości bieżącym płatnościom.
9. Rozliczenia międzyokresowe przychodów oszacowano na podstawie danych o otrzymanych środkach finansowych oraz środkach finansowych przewidywanych do otrzymania na sfinansowanie zakupów inwestycyjnych na podstawie zapisów w ewidencji środków trwałych.

Zastosowane metody prognozy w latach 2025-2026

1. Wartość aktywów trwałych prognozowana jest na podstawie istniejącego stanu majątku trwałego zapisanego w ewidencji inwentarzowej oraz umorzenia wynikającego z planu amortyzacji. Prognoza uwzględnia również przewidywane działania inwestycyjne planowane na lata 2024-2026.
2. W prognozie stanu aktywów trwałych przyjęto również coroczny przyrost środków trwałych w wyniku planowanych zakupów odtworzeniowych umorzonego sprzętu i aparatury medycznej. Zakłada się zakupy nowych środków trwałych z pozyskanych bezzwrotnych źródeł finansowania oraz ze środków własnych Szpitala. Prognozuje się również inwestycje w trakcie realizacji w prognozowanych latach, które nie zostaną zakończone na dzień bilansowy.
3. Planowane nakłady na środki trwałe są uzależnione od poziomu finansowania ze źródeł zewnętrznych, głównie ze środków uzyskanych w ramach programów unijnych, z Urzędu Marszałkowskiego i z Ministerstwa Zdrowia. Możliwości wygoszpodarowania środków na inwestycje we własnym zakresie są uzależnione od posiadanych wolnych środków, dlatego Szpital w każdym roku będzie przeznaczał na wybrane z planu inwestycyjnego inwestycje kwotę uzależnioną od możliwości finansowych.
4. Zapasy prognozowane są w wysokości koniecznej do zabezpieczenia wykonywania usług medycznych skorygowanej prognozowanym wskaźnikiem wzrostu cen.

5. Do prognozy należności wykorzystane zostały relacje w stosunku do sprzedaży, zdarzenia, które już nastąpiły oraz zmiany przewidywane w przyszłości, skorygowane na podstawie określonych wskaźników wzrostu.
6. Inwestycje krótkoterminowe i krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe przyjęte zostały na poziomie kształtującym się w przeszłości skorygowane na podstawie określonych wskaźników wzrostu.

Stan środków pieniężnych będzie zapewniał wypłatę wynagrodzeń, na początku następnego miesiąca oraz płatności publicznoprawne i cywilnoprawne przypadające przed wpływem kolejnych środków za wykonane świadczenia zdrowotne.

Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe będą wynikały z kosztów, które dotyczą następnych okresów oraz stosownie do art. 39 ust. 3 ustawy o rachunkowości podlegają rozliczeniu stosownie do upływu czasu i długotrwałych skutków ekonomicznych.

7. Przewiduje się, że kapitał (fundusz) podstawowy pozostanie niezmienny przez cały okres objęty prognozą. Przewiduje się, że zyski w latach objętych prognozą będą przeznaczane na pokrycie ujemnego wyniku finansowego z lat poprzednich.
8. Rezerwa na świadczenia emerytalne tworzona jest dla każdego pracownika i obciąża koszty poszczególnych lat pracy. Są to bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów w wysokości prawdopodobnych zobowiązań przypadających na bieżący okres sprawozdawczy, wynikających z obowiązku wykonania przyszłych świadczeń emerytalnych, których kwota wynika z szacunków, gdyż data powstania zobowiązania nie jest znana.
9. Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek są prognozowane na podstawie posiadanych umów i harmonogramów spłat. Prognoza przewiduje przedterminową spłatę części kredytów.
10. Do prognozy zobowiązań wykorzystane zostały relacje w stosunku do sprzedaży i zdarzenia, które już wystąpiły oraz zmiany przewidywane w przyszłości. Nie przewiduje się wystąpienia zobowiązań przeterminowanych z wymienionych tytułów.
11. Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń, z tytułu składek ZUS i podatków oraz inne zobowiązania będące potrąceniami z listy płac są przedstawione w kwotach, które będą płacone w przyszłości w wartości skorygowanej wskaźnikiem wzrostu. Wynagrodzenia wypłacane będą na początku następnego miesiąca, po miesiącu, którego dotyczą. Nie przewiduje się wystąpienia zobowiązań przeterminowanych z wymienionych tytułów.
12. Rozliczenia międzyokresowe, które składają się z dotacji otrzymanych na zakup majątku trwałego, wyliczone zostały na podstawie odpisów dokonywanych proporcjonalnie do amortyzacji środków trwałych sfinansowanych dotacjami na podstawie ewidencji środków trwałych i prognozowanego dofinansowania

Na podstawie przyjętych założeń sporządzona została prognoza aktywów bilansu, przedstawiona w tabeli:

	AKTYWA	Plan finansowy rok 2024	Plan finansowy rok 2025	Plan finansowy rok 2026
A.	Aktywa trwałe	173 366 866,05	203 686 566,81	208 874 160,06
I.	Wartości niematerialne i prawne	788 396,72	302 927,02	90 602,47
1.	Koszty zakończonych prac rozwojowych			
2.	Wartość firmy			
3.	Inne wartości niematerialne i prawne	788 396,72	302 927,02	90 602,47
4.	Zaliczki na poczet wartości niematerialnych i prawnych			
II.	Rzeczowe aktywa trwałe	172 578 469,33	203 383 639,79	208 783 557,59
1.	Środki trwałe	161 581 194,83	180 935 477,04	184 618 933,43
	a) grunty (w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)	931 052,61	931 052,61	931 052,61
	b) budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	106 844 381,40	97 293 337,30	95 559 467,90
	c) urządzenia techniczne i maszyny	4 856 282,93	6 391 199,06	5 447 116,90
	d) środki transportu	253 345,00	356 000,80	316 796,69
	e) inne środki trwałe	48 696 132,89	75 963 887,27	82 364 499,33
2.	Środki trwałe w budowie	10 997 274,50	22 448 162,75	24 164 624,16
3.	Zaliczki na środki trwałe w budowie			
III.	Należności długoterminowe	0,00	0,00	0,00
IV.	Inwestycje długoterminowe	0,00	0,00	0,00
V.	Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	0,00	0,00	0,00
1.	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego			
2.	Inne rozliczenia międzyokresowe			
B.	Aktywa obrotowe	90 407 320,78	99 164 430,71	103 474 044,49
I.	Zapasy	12 333 789,33	12 839 474,69	13 263 177,35
1.	Materiały	12 100 313,36	12 596 426,21	13 012 108,27
2.	Półprodukty i produkty w toku			
3.	Produkty gotowe			
4.	Towary	233 475,97	243 048,48	251 069,08
5.	Zaliczki na dostawy i usługi			
II.	Należności krótkoterminowe	54 388 819,83	60 118 761,44	63 102 680,58
1.	Należności od jednostek powiązanych	0,00	0,00	0,00
2.	Należności od pozostałych jednostek, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale	0,00	0,00	0,00
3.	Należności od pozostałych jednostek	54 388 819,83	60 118 761,44	63 102 680,58
	a) z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:	51 148 489,11	56 245 577,16	59 101 681,21
	- do 12 miesięcy	51 148 489,11	56 245 577,16	59 101 681,21
	- powyżej 12 miesięcy	0,00		0,00
	b) z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpiec. społ. i zdrow. oraz innych świadczeń	11 999,40	12 491,38	12 903,60
	c) inne	3 228 331,32	3 860 692,90	3 988 095,77
	d) dochodzone na drodze sądowej			0,00
III.	Inwestycje krótkoterminowe	22 904 031,78	25 393 506,87	26 268 680,16
1.	Krótkoterminowe aktywa finansowe	22 904 031,78	25 393 506,87	26 268 680,16
	a) w jednostkach powiązanych	0,00	0,00	0,00

	b) w pozostałych jednostkach	0,00	0,00	0,00
	c) środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	22 904 031,78	25 393 506,87	26 268 680,16
	- środki pieniężne w kasie i na rachunkach	22 904 031,78	25 393 506,87	26 268 680,16
	- inne środki pieniężne	0,00	0,00	0,00
	- inne aktywa pieniężne	0,00	0,00	0,00
2.	Inne inwestycje krótkoterminowe	0,00	0,00	0,00
IV.	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	780 679,84	812 687,71	839 506,40
C.	Należne wpłaty na kapitał (fundusz) podstawowy	0,00	0,00	0,00
D.	Udziały (akcje) własne	0,00	0,00	0,00
	AKTYWA RAZEM	263 774 186,83	302 850 997,52	312 348 204,55

Na podstawie przyjętych założeń sporządzona została prognoza pasywów bilansu, którą przedstawia tabela:

	PASYWA	Plan finansowy rok 2024	Plan finansowy rok 2025	Plan finansowy rok 2026
A.	Kapitał (fundusz) własny	44 251 187,65	66 542 206,87	90 531 055,04
I.	Kapitał (fundusz) podstawowy	91 032 843,89	91 032 843,89	91 032 843,89
II.	Kapitał (fundusz) zapasowy, w tym:			
III.	Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny, w tym:			
IV.	Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, w tym:			
V.	Zysk (strata) z lat ubiegłych	-67 430 038,55	-46 781 656,24	-24 490 637,02
VI.	Zysk (strata) netto	20 648 382,31	22 291 019,22	23 988 848,17
VII.	Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)			
B.	Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	219 522 999,18	236 308 790,65	221 817 149,51
I.	Rezerwy na zobowiązania	1 286 275,00	1 377 600,53	1 464 389,37
1.	Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego			
2.	Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	1 286 275,00	1 377 600,53	1 464 389,37
	- długoterminowa	1 033 238,30	1 106 598,22	1 176 313,91
	- krótkoterminowa	253 036,70	271 002,31	288 075,46
3.	Pozostałe rezerwy	0,00	0,00	0,00
	- długoterminowe			
	- krótkoterminowe			
II.	Zobowiązania długoterminowe	39 022 819,50	29 461 139,69	23 306 867,33
1.	Wobec jednostek powiązanych			
2.	Wobec pozostałych jednostek, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale			
3.	Wobec pozostałych jednostek	39 022 819,50	29 461 139,69	23 306 867,33
	a) kredyty i pożyczki	39 022 819,50	29 461 139,69	23 306 867,33
	b) z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych			
	c) inne zobowiązania finansowe			

	d) zobowiązania wekslowe			
	e) inne			
III.	Zobowiązania krótkoterminowe	76 030 097,58	69 699 450,63	71 658 001,27
1.	Wobec jednostek powiązanych	0,00	0,00	0,00
2.	Zobowiązania wobec pozostałych jednostek, w których jednostka posiada zaangażowania w kapitale	0,00	0,00	0,00
3.	Zobowiązania wobec pozostałych jednostek	71 887 936,70	65 387 461,15	67 203 716,14
	a) kredyty i pożyczki	6 154 272,36	6 154 272,36	6 154 272,36
	b) z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych			
	c) inne zobowiązania finansowe			
	d) z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	37 738 043,76	29 285 303,55	29 251 718,57
	- do 12 miesięcy	37 738 043,76	29 285 303,55	29 251 718,57
	- powyżej 12 miesięcy			
	e) zaliczki otrzymane na dostawy			
	f) zobowiązania wekslowe			
	g) z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń	15 599 225,73	16 706 770,76	17 759 297,32
	h) z tytułu wynagrodzeń	11 215 581,37	12 011 887,65	12 768 636,57
	i) inne	1 180 813,48	1 229 226,83	1 269 791,32
4.	Fundusze specjalne	4 142 160,88	4 311 989,48	4 454 285,13
IV.	Rozliczenia międzyokresowe	103 183 807,10	135 770 599,80	125 387 891,54
1.	Ujemna wartość firmy			
2.	Inne rozliczenia międzyokresowe	103 183 807,10	135 770 599,80	125 387 891,54
	- długoterminowe	95 194 399,65	125 387 891,54	115 799 174,25
	- krótkoterminowe	7 989 407,45	10 382 708,26	9 588 717,29
	PASYWA RAZEM	263 774 186,83	302 850 997,52	312 348 204,55

7. Analiza wskaźnikowa

7.1. Prognozowane wartości wskaźników ekonomicznych

Analiza wskaźnikowa opracowana została według wzorów określonych Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r. w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 832). Wskaźniki analityczne, które charakteryzują sytuację ekonomiczną Szpitala w latach 2023 – 2026 przedstawia tabela:

Tabela podsumowująca wyniki oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej		Wykonanie 2023	Prognoza 2024	Prognoza 2025	Prognoza 2026
<u>Wskaźniki ekonomiczno-finansowe do oceny ZOZ</u>					
1.	WSKAŹNIKI ZYSKOWNOŚCI				
1)	wskaźnik zyskowności netto (%)	8,61	4,50	4,61	4,73

2)	<i>wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%)</i>	9,94	5,47	5,06	5,06
3)	<i>wskaźnik zyskowności aktywów (%)</i>	16,69	8,18	7,87	7,80
2.	WSKAŹNIKI PŁYNNOŚCI				
1)	<i>wskaźnik bieżącej płynności</i>	1,25	1,17	1,41	1,43
2)	<i>wskaźnik szybkiej płynności</i>	1,08	1,01	1,22	1,24
3.	WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI				
1)	<i>wskaźnik rotacji należności (w dniach)</i>	35,93	44,55	41,49	42,52
2)	<i>wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach)</i>	34,00	28,96	25,89	21,58
4.	WSKAŹNIKI ZADŁUŻENIA				
1)	<i>wskaźnik zadłużenia aktywów (%)</i>	48,42	44,11	33,20	30,87
2)	<i>wskaźnik wypłacalności</i>	3,29	2,63	1,51	1,07
<u>Wyniki oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej</u>					
1.	WSKAŹNIKI ZYSKOWNOŚCI				
1)	<i>wskaźnik zyskowności netto (%)</i>	5	5	5	5
2)	<i>wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%)</i>	5	5	5	5
3)	<i>wskaźnik zyskowności aktywów (%)</i>	5	5	5	5
	1. Razem	15	15	15	15
2.	WSKAŹNIKI PŁYNNOŚCI				
1)	<i>wskaźnik bieżącej płynności</i>	8	8	8	8
2)	<i>wskaźnik szybkiej płynności</i>	13	13	13	13
	2. Razem	21	21	21	21
3.	WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI				
1)	<i>wskaźnik rotacji należności (w dniach)</i>	3	3	3	3
2)	<i>wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach)</i>	7	7	7	7
	3. Razem	10	10	10	10
4.	WSKAŹNIKI ZADŁUŻENIA				
1)	<i>wskaźnik zadłużenia aktywów</i>	8	8	10	10
2)	<i>wskaźnik wypłacalności</i>	4	4	6	6
	4. Razem	12	12	16	16
Łącznie wartość punktów		36	58	58	62
<i>Maksymalna wartość punktowa</i>		70	70	70	70
<i>Wartość wykonana / wartość maksymalna %</i>		82,86%	82,86%	88,57%	88,57%

7.2. Podsumowanie analizy wskaźnikowej

7.2.1. Wskaźniki zyskowności

Wskaźniki zyskowności określają zdolność Szpitala do generowania zysków, a zatem przedstawiają ekonomiczną efektywność działalności.

- 1) wskaźnik zyskowności netto w 2023 roku wynosił 8,61%. Wskaźnik pokazuje, że Szpital odzyskał zdolność do generowania zysków.
- 2) wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej w 2023 roku wyniósł 9,94% i wskazuje, że działalność podstawowa i pozostała działalność operacyjna generowała zyski.
- 3) wskaźnik zyskowności aktywów w 2023 r. ukształtował się w wysokości 16,69% w stosunku do aktywów zaangażowanych w Szpitalu. Informuje on o tym, że jednostka aktywów wypracowała 16,69% zysku.

Poziomy osiągniętych wskaźników rentowności przyjęły maksymalne oceny punktowe w tej kategorii wskaźników i świadczą o stabilnej sytuacji ekonomiczno-finansowej Szpitala oraz o racjonalnym gospodarowaniu zasobami.

Prognoza na lata 2024-2026 zakłada utrzymanie wskaźników na poziomie świadczącym o zyskowności prowadzonej działalności.

7.2.2. Wskaźniki płynności

Wskaźniki płynności określają zdolność podmiotu do terminowego regulowania zaciągniętych zobowiązań krótkoterminowych. Jeżeli poziom wskaźników obniża się, to występuje ryzyko utraty przez podmiot zdolności do terminowego regulowania zobowiązań. W przypadku, gdy wskaźniki są zbyt wysokie, może to świadczyć o nieefektywnym gospodarowaniu posiadanymi środkami obrotowymi, takimi jak zapasy, należności lub środki finansowe.

- 1) wskaźnik bieżącej płynności, kształtujący się w 2023 roku w wysokości 1,25 pokazuje, że Szpital posiada zdolność do spłaty zobowiązań krótkoterminowych poprzez upłynnienie wszystkich środków obrotowych. Potwierdzeniem, że dzięki upłynnieniu majątku obrotowego mogą być uregulowane wszystkie zobowiązania jest wskaźnik przekraczający 1.
- 2) wskaźnik szybkiej płynności, kształtujący się w 2023 roku na poziomie od 1,08 pokazuje, że Szpital posiada zdolność do spłacania zobowiązań krótkoterminowych najbardziej płynnymi aktywami, tj. krótkoterminowymi należnościami i aktywami finansowymi.

Prognozuje się, że w latach 2024-2026 Szpital utrzyma zdolność do spłacania zobowiązań krótkoterminowych posiadanymi aktywami i wskaźniki będą osiągać wartości wyższe niż 1.

7.2.3. Wskaźniki efektywności

- 1) wskaźnik rotacji należności (w dniach), kształtujący się w 2023 roku na poziomie 35,93 pokazuje, że długość cyklu oczekiwania na uzyskanie należności odpowiada przyjętym terminom płatności. Wskaźnik ten zaburzony jest przez wartości świadczeń zdrowotnych niesfinansowanych przez płatnika publicznego lub finansowanych z dużym opóźnieniem.
- 2) wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach), kształtujący się w 2023 roku na poziomie 34,00 świadczy o tym, że zdolność Szpitala do spłacenia swoich zobowiązań krótkoterminowych nie przekracza 60 dni.

Prognozuje się, że w latach 2024-2026 wskaźnik rotacji należności utrzyma się na podobnym poziomie, natomiast wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach) ulegnie poprawie.

7.2.4. Wskaźniki zadłużenia

- 1) wskaźnik zadłużenia aktywów (%), kształtujący się w 2023 roku na poziomie 48,42% pokazuje stopień finansowania aktywów kapitałami obcymi.
- 2) wskaźnik wypłacalności kształtujący się w 2023 roku na poziomie od 3,29 określa wielkość funduszy obcych przypadającą na jednostkę funduszu własnego.

Prognoza za lata 2024-2026 zakłada obniżanie się poziomu wskaźnika zadłużenia aktywów oraz poprawę wskaźnika wypłacalności.

Łączna wartość punktów osiągnięta w roku 2023 wynosi 58 i stanowi 82,86 % wartości maksymalnych. Nastąpiła znaczna poprawa sytuacji finansowej Szpitala w roku 2023, co znajduje odzwierciedlenie w zaprezentowanych wskaźnikach.

W latach 2024-2026 prognozuje się osiągnięcie łącznej wartości punktów na poziomie 62 stanowiącej 88,57% wartości maksymalnej.

Część IV. Informacja o istotnych zdarzeniach, które mają wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową Szpitala.

8. Zdarzenia, które mogą wpłynąć na stan finansowy jednostki

Wpływ na stan finansowy Samodzielnego Publicznego Szpitala Wojewódzkiego im. Papieża Jana Pawła II w Zamościu mogą mieć:

1. Trwająca obecnie wojna w Ukrainie i jej wpływ na sytuację gospodarczą w Polsce i na świecie.
2. Określane przez NFZ warunki umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej oraz zasady finansowania tych świadczeń.
3. Niefinansowanie przez płatnika publicznego wykonanych świadczeń pozaryczałtowych.
4. Roszczenia o podwyżki wynagrodzeń podejmowane przez pracowników i reprezentujące ich związki zawodowe niefinansowane przez NFZ.
5. Poziom inflacji, który ma bezpośredni wpływ na kształtowanie się kosztów funkcjonowania Szpitala.
6. Wysoki poziom stóp procentowych powodujący wysokie koszty pozyskanych kapitałów obcych.
7. Wysokie koszty energii elektrycznej, gazu i węgla.
8. Niedobór wykwalifikowanej kadry medycznej lekarzy.
9. Odpływ lekarzy do ośrodków konkurencyjnych oferujących wyższe uposażenie.
10. Sytuacja epidemiologiczna w kraju niosąca ryzyko zwiększenia zachorowań na choroby zakaźne.
11. Niewystarczająca ilość środków inwestycyjnych z budżetu państwa, budżetu jednostek samorządowych lub Unii Europejskiej na sfinansowanie potrzeb inwestycyjnych podmiotów leczniczych.
12. Realizacja projektów inwestycyjnych w celu poprawy dostępności do świadczeń zdrowotnych.

13. Wdrażanie nowoczesnych metod leczenia zmniejszających inwazyjność zabiegów i czas hospitalizacji pacjentów.
14. Tworzenie nowych oddziałów gwarantujących pacjentom kompleksowość leczenia.

Zamość, 31 maja 2024 r.

Adam Fimiarz
/-/
Dyrektor
Samodzielnego Publicznego Szpitala Wojewódzkiego
im. Papieża Jana Pawła II w Zamościu